МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою університету,
протокол № 8 від 29.01.2019 р.,
уведене в дію наказом ректора
№ 29-р від 29.01.2019 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою
університету,
протокол №9 від 25.02.2020 р.,
уведеними в дію наказом ректора
№ 60-р від 25.02.2020 р.

Ректор Б.Б.Буяк

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти в ТНПУ

Тернопіль – 2020

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття освіти (далі – Положення) визначає порядок запровадження та організації дуальної форми здобуття освіти (далі – ДФЗО) у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (далі – університет, ТНПУ).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017, Закону «Про вищу освіту» в редакції від 16.01.2020, «Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. №660-р), з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. №20 «Про затвердження Порядку укладання договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях», «Положення про організацію освітнього процесу в ТНПУ» з метою посилення практичної складової підготовки здобувачів освіти та забезпечення якості освіти на рівні сучасних вимог.

1.3. Дуальна форма здобуття вищої освіти — це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 відсотків до 60 відсотків загального обсягу освітньої програми на основі договору. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов’язків відповідно до трудового договору.

1.4. Дуальна освіта здійснюється на підставі договору між ТНПУ, здобувачем вищої освіти та роботодавцем (підприємством, установою, організацією тощо) (Додаток 1), що передбачає:

порядок працевлаштування здобувача вищої освіти та оплати його праці;

обсяг та очікувані результати навчання здобувача вищої освіти на робочому місці;

зобов’язання закладу вищої освіти та роботодавця в частині виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану на робочому місці;

порядок оцінювання результатів навчання, здобутих на робочому місці.

1.5. Положення визначає порядок укладання договорів про організацію дуальної форми здобуття освіти (далі – договорів) між університетом, здобувачами вищої освіти і підприємствами, закладами освіти, установами та організаціями незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання (далі – підприємствами).

1.6. Рішення про запровадження дуальної форми здобуття освіти для тієї чи іншої спеціальності приймає вчена рада університету, а також затверджує нормативні документи, призначає осіб, відповідальних за впровадження дуальної форми освіти.

1.7. Положення про ДФЗО затверджує вчена рада університету, яке вводиться в дію наказом ректора.

1.8. Загальна організація підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти в ТНПУ, налагодження взаємодії з підприємствами і координація дій факультетів, кафедр університету щодо запровадження і здійснення ДФЗО, укладання договорів покладається на навчально-методичний відділ ТНПУ. На етапі запровадження дуальної форми здобуття освіти наказом ректора призначається відповідальний працівник навчально-методичного відділу.

1.9. Навчально-методичний відділ розробляє нормативні документи, необхідні для реалізації дуальної форми здобуття освіти, виконує організаційно-координаційну роботу щодо запровадження в університеті моделей ДФЗО та здійснення моніторингу їх ефективності.

1.10. Інформація про можливість дуальної форми здобуття освіти здобувачів висвітлюється на офіційному сайті ТНПУ.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Організація та проведення ДФЗО в ТНПУ проводиться відповідно до:

Концепції про ДФЗО; Положення про ДФЗО; програми ДФЗО, термінів проходження практичної складової навчання, розкладу занять, наказів, іншої нормативної документації з питань організації освітнього процесу; Договору про ДФЗО між Здобувачем вищої освіти, Підприємствами (організаціями, установами) та Університетом.

2.2. Договір містить інформацію про суб'єктів, мету, завдання, терміни навчання, вид трудової діяльності під час практичної складової навчання, зміст, умови праці, тривалість робочого дня, умови припинення дії договору, відшкодування витрат на навчання.

2.3. Програма ДФЗО (Додаток 2) розробляється відповідним (профільним) факультетом (випусковою кафедрою) і погоджується з підприємством. Програма передбачає: засвоєння здобувачами вищої освіти загальних та професійних компетенцій зі спеціальності, відповідно до освітньої програми та її компонентів; набуття здобувачами вищої освіти практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців; поєднання набуття практичного досвіду на підприємстві та навчання в університеті.

Програма ДФЗО має відповідати потребам конкретного робочого місця та враховувати особливості посадових обов'язків.

2.4. Облік ДФЗО здійснюється відповідно до діючих нормативних актів і передбачає два основні документи: щоденник-звіт дуальної форми здобуття освіти, відомість підсумкового контролю.

2.5. Для організації і проведення ДФЗО ТНПУ:

забезпечує виконання Програми ДФЗО відповідно до освітньої програми та Державного стандарту освіти, несе відповідальність за якість підготовки здобувачів вищої освіти;

укладає тристоронній договір про ДФЗО з підприємством та здобувачем вищої освіти;

спільно з підприємством розробляє та затверджує програму ДФЗО та терміни проходження навчання;

погоджує з підприємством персональний склад здобувачів вищої освіти;

видає накази щодо організації ДФЗО та направлення здобувачів вищої освіти на підприємство;

спільно з підприємством організовує та проводить оцінку загальних та професійних компетентностей здобувача вищої освіти, веде облік успішності за програмою ДФЗО.

2.6. Роботодавці (підприємства) можуть звертатися до університету з ініціативою щодо запровадження ДФЗО за спеціальностями, в яких вони зацікавлені.

2.7. Для організації і проведення ДФЗО підприємство:

укладає тристоронній договір про ДФЗО з ТНПУ та здобувачем вищої освіти;

спільно з університетом розробляє та затверджує програму ДФЗО, терміни проходження навчання, план заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми ДФЗО;

погоджує з університетом персональний склад здобувачів вищої освіти, які направляються на навчання;

приймає здобувачів вищої освіти на навчання в кількості та терміни, погоджені з університетом;

знайомить здобувачів вищої освіти правилами внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та пожежної безпеки, можливостями працевлаштування на підприємстві тощо;

закріплює за кожною групою (особою) наставника з числа найбільш кваліфікованих фахівців;

забезпечує реалізацію програми ДФЗО на підприємстві та створює умови для його проведення;

у разі надання робочого місця може виплачувати заробітну плату;

залучається до оцінювання професійних компетентностей здобувача вищої освіти за результатами ДФЗО (Додаток 3);

проводить інструктажі з техніки безпеки зі здобувачами вищої освіти.

III. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ВІДБОРУ НА ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

3.1. Учасниками реалізації ДФЗО є здобувачі вищої освіти (студенти) і викладачі ТНПУ з одного боку і працівники підприємства – з іншого.

3.2. Відбір здобувачів для залучення до дуальної форми здобуття освіти проводиться, як правило, після отримання заявки від підприємства з визначенням потреби у фахівцях та терміну ДФЗО, на основі чого в університеті оголошується про початок набору на дуальну форму здобуття освіти.

3.3. У випадку ДФЗО у закордонних підприємствах відбір кандидатур може здійснюватись на інших умовах, визначених цим підприємством, погоджених університетом і здобувачем освіти. Тристоронній договір із закордонними підприємствами укладається мовою країни, де знаходиться підприємство, а також є ідентичним Додатку 1.

3.4. Здобувач вищої освіти (студент), який виявив бажання навчатися за ДФЗО, подає заяву у деканат.

3.5. На підставі заяв (проведеного конкурсного відбору серед претендентів) та укладеної трьохстороннього договору видається наказ ректора університету про ДФЗО. Проект наказу вносить декан факультету не пізніше, ніж за два тижні до початку ДФЗО на підприємстві. У проекті наказу має бути відображено:

здобувача/здобувачів вищої освіти за ДФЗО на підприємстві;

місце і термін навчання на підприємстві;

реквізити договору;

відповідальна особа з організації та виконання програми ДФЗО на підприємстві з числа працівників ТНПУ.

IV. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ

4.1. Договір про ДФЗО укладається між трьома сторонами: ТНПУ, Підприємством, Здобувачем вищої освіти.

4.2. Договір про ДФЗО укладається у трьох примірниках, один з яких зберігається в ТНПУ, другий – на підприємстві, третій – у здобувача вищої освіти.

4.3. Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін у разі порушення її умов або за згодою сторін.

4.4. Зміни до договору вносяться за згодою сторін шляхом укладення додатків до договору, що є невід'ємною частиною договору про ДФЗО.

4.5. Тристоронній договір із закордонними підприємствами укладається мовою країни, де знаходиться підприємство, а також є ідентичним Додатку 1.

4.6. Укладання договору про ДФЗО, організація та проведення навчання за професіями, пов'язаними з роботами у шкідливих та важких умовах праці, а також з роботами підвищеної небезпеки, здійснюється відповідно до чинного законодавства з охорони праці та з урахуванням вимог нормативно-правових актів, які регламентують умови праці і навчання за такими спеціальностями.

4.7. Дія договору може бути продовжена на період відсутності здобувача вищої освіти з поважної причини за наявності відповідних документів (довідка від лікаря, довідка з деканату про необхідність переривання ДФЗО тощо).

4.8. Форма типового Договору викладена у Додатку 1.

V. ПОРЯДОК НАВЧАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

5.1. Керівник підприємства визначає з числа працівників керівника ДФЗО, який спільно з відповідальною особою ТНПУ та здобувачем вищої освіти розробляє програму навчання та визначає перелік робіт (видів діяльності) на підприємстві.

5.2. Тривалість роботи під час ДФЗО на підприємстві не повинна перевищувати тривалості робочого часу, встановленого законодавством для відповідної категорії працівників.

5.3. Програма ДФЗО здобувача вищої освіти може бути скоригована в процесі її реалізації, зокрема з метою урахування змін, які відбуваються в організації роботи на підприємстві, та особливостей засвоєння програми ДФЗО.

5.4. Одночасно з укладенням тристороннього договору керівник підприємства затверджує програму ДФЗО та видає наказ на підприємстві, у якому зазначаються терміни і місце проходження навчання (структурний підрозділ), спеціальність (кваліфікаційний рівень) здобувача вищої освіти, режим роботи, а також призначається відповідальна особа від підприємства.

5.5. Керівник підприємства відповідає за організацію належних умов для роботи здобувача вищої освіти у процесі ДФЗО, безпеки праці та санітарії, про що зазначається у відповідному наказі по підприємству.

5.6. Після закінчення ДФЗО здобувачу вищої освіти видається висновок про його результати, у якому зазначаються виконані роботи, професійні компетентності та особистісні якості здобувача, набуті за час навчання.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

6.1. Університет:

має право визначати освітні програми, за якими організовується освітній процес за дуальною формою здобуття освіти;

враховує пропозиції підприємства щодо освітніх програм, навчальних планів та компонентів освітніх програм професійної і практичної підготовки;

відповідає за налагодження співпраці з підприємством, роботодавцями, а також подальшу ефективну взаємодію всіх сторін ДФЗО;

за визначеними критеріями проводить відбір підприємств для практичної підготовки за дуальною формою здобуття освіти;

забезпечує супровід навчання здобувача освіти на підприємстві, разом з представником підприємства приймає звітність та оцінює результати.

6.2. Підприємство:

може ініціювати налагодження співпраці із ТНПУ щодо підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти;

забезпечує відповідність робочих місць на підприємстві визначеним критеріям щодо для організації навчання за дуальною формою здобуття освіти;

несе відповідальність за техніку безпеки та охорону праці на Підприємстві;

бере участь у розробці програм ДФЗО, відборі здобувачів освіти на навчання, оцінюванні результатів навчання на підприємстві;

надає робоче місце здобувачу освіти на підприємстві, в тому числі такого, що передбачає грошову винагороду (оплату праці) на умовах трудового договору;

закріплює за здобувачем (групою) кваліфікованого фахівця (наставника);

надає необхідні ресурси та матеріали для виконання роботи, створює необхідні умови для виконання здобувачем освіти програми ДФЗО;

застосовує форми та методики морального та матеріального стимулювання працівників, що здійснюють дуальне навчання здобувачів освіти.

6.3. Здобувач вищої освіти:

відповідально ставиться до виконання програми дуального навчання;

дотримується положень корпоративної політики підприємства, зокрема, щодо конфіденційності інформації;

підтримує контакт з особою, відповідальною від підприємства за реалізацію освітньої програми дуальної форми здобуття освіти, вчасно інформує роботодавця і представника закладу освіти в разі виникнення проблемних питань;

дотримується правил техніки безпеки та має право вимагати гідного ставлення до себе і, в разі необхідності, позиватися щодо захисту своїх прав згідно із законодавством України;

своєчасно та якісно виконує завдання, покладені на нього під час ДФЗО.

VII. КРИТЕРІЇ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ, ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА РОБОТОДАВЦІВ

7.1. Для університету:

підвищення конкурентоспроможності здобувачів вищої освіти на ринку освітніх послуг;

доступ до актуальної інформації про поточний стан розвитку професій та видів діяльності щодо яких університет готує фахівців;

підвищення якості освіти за рахунок адаптації освітніх програм до вимог роботодавців;

розширення можливостей для прикладних наукових досліджень та підвищення кваліфікацій викладацького складу.

7.2. Для здобувача освіти:

поєднання отриманих в університеті теоретичних знань з практичним досвідом роботи на підприємстві, адаптація до першого робочого місця;

збільшення шансів на отримання першого робочого місця після закінчення університету;

набуття до завершення навчання стажу роботи, необхідного для подальшого професійного зростання, а також реалістичного бачення шансів власного кар'єрного шляху;

отримання практичного досвіду під час навчання та можливості заробітку (отримання грошової винагороди) в процесі дуального навчання.

7.3. Для роботодавця:

вплив на процес підготовки фахівця з метою формування в нього актуальних для підприємства фахових компетентностей з урахуванням стандартів освіти;

отримання кваліфікованих кадрів, готових якісно працювати без додаткових витрат на адаптацію до робочого місця або на перепідготовку;

відбір (під час дуального навчання) здобувачів вищої освіти для їх працевлаштування після закінчення навчання в університеті на підприємстві.

VIII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

8.1. Фінансування навчання за дуальною системою здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб, коштів підприємств та за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Додаток 1

ДОГОВІР
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ
№_____

м. Тернопіль «_____» «_____» 20___ р.

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (далі – Університет), в особі ректора Буяка Богдана Богдановича, що діє на підставі Статуту, та підприємство (організація, установа) _____ _____(далі – Підприємство) в особі директора_____, діюче на підставі Статуту (Положення) та здобувач вищої освіти _____, (далі – Здобувач), разом іменовані «Сторони», уклали цей договір про наступне.

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Університет і Підприємство зобов'язуються спільно організувати і впроваджувати дуальну форму здобуття освіти в практичну підготовку здобувача, що навчається за спеціальністю _____.

1.2. У цьому договорі Сторони в своїх взаєминах керуються нормами чинного законодавства України у сфері вищої освіти (Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту»), а також Кодексу законів про працю України.

1.3. Метою впровадження дуальної форми навчання є підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів відповідно до стандарту вищої освіти у частині практичної підготовки з спеціальності_____ шляхом набуття практичних навичок на базі Підприємства.

2. **ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН**

2.1. Університет зобов'язується:

2.1.1. Розробляти та погоджувати з Підприємством програми дуального навчання, терміни проведення практичної підготовки здобувача на базі Підприємства, основні напрямки діяльності здобувача під час проходження дуального навчання та практики на базі Підприємства.

2.1.2. Закріпити відповідального працівника університету (як правило, старшого методиста за спеціальністю), який забезпечуватиме організацію та контролюватиме виконання програми дуальної форми навчання та практичної діяльності, оцінюватиме його результати.

2.2. Підприємство зобов'язується:

2.2.1. Забезпечити Здобувача робочим місцем і закріпити за ним наставника відповідно до програми дуального навчання.

2.2.2. Ознайомити Здобувача з правилами внутрішнього трудового розпорядку Підприємства, правилами поведінки на робочих місцях і на території Підприємства, санітарними, протипожежними, іншими нормами і правилами, здійснювати контроль за їх виконанням.

2.2.3. Надавати Здобувачу справне устаткування, інструменти, технологічні карти, описи, схеми і робочі матеріали, необхідні для здобуття зазначеної спеціальності.

2.2.4. Вести контроль за відвідуванням робочого місця Здобувача на Підприємстві.

2.2.5. Прийняти на навчання Здобувача в терміни, узгоджені з Університетом.

2.2.6. Брати участь в оцінюванні результатів дуального навчання.

2.3. Здобувач вищої освіти зобов'язується:

2.3.1. Відвідувати Підприємство і сумлінно виконувати завдання відповідно до програми дуального навчання за обраною спеціальністю.

2.3.2. Дотримуватися під час навчання правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки та охорони праці на Підприємстві, дбайливо та ощадливо ставитися до майна Підприємства.

3. ПРАВА СТОРІН

3.1. Права Університету:

3.1.1. Здійснювати контроль за проходженням практичної підготовки за дуальною формою здобуття освіти на Підприємстві.

3.1.2. За потреби організовувати методичні семінари за участю фахівців, учасників трьохстороннього договору задля розв’язання різних питань.

3.2. Права Підприємства:

3.2.1. Застосовувати до Здобувача під час навчання матеріальне (включно із оплатою праці) та моральне стимулювання за якісні практичні результати, вживати заходи дисциплінарного впливу порушень правил трудового розпорядку.

3.2.2. Вносити пропозиції про можливе працевлаштування Здобувача на Підприємстві після закінчення навчання в Університеті.

3.2.3. Видавати сертифікати Здобувачу про дуальне навчання.

3.3. Права Здобувача вищої освіти:

3.3.1. Отримувати додаткові винагороди та соціальні пільги, передбачені працівникам Підприємства.

4. ТЕРМІН ДІЇ ДОГОВОРУ

4.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діє доти, поки одна із Сторін не виявить ініціативу щодо його розірвання.

4.2. Договір може бути достроково розірваний за згодою Сторін або на вимогу однієї із Сторін у порядку і на підставі, передбачені чинним законодавством України.

4.3. Додаткові умови та зміни до Договору розглядаються Сторонами і оформляються у вигляді додатку до договору. Додаток до Договору є його невід'ємною частиною з моменту підписання його усіма Сторонами.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

5.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до законодавства України.

5.2. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це стало наслідком обставин непоборної сили.

6. ІНШІ УМОВИ

6.1. У всьому іншому, що не передбачено умовами цього Договору, Сторони керуються чинним законодавством України.

6.2. Усі суперечки та розбіжності, які можуть виникнути у зв'язку з укладанням, тлумаченням, виконанням та розірванням цього Договору, підлягають вирішенню шляхом переговорів між Сторонами.

6.3. Договір складений у 3-х (трьох) примірниках, які мають однакову юридичну силу і видаються по одному примірнику кожній із Сторін.

7. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ ТА РЕКВІЗИТИ СТОРІН

ПІДПРИЄМСТВО	***УНІВЕРСИТЕТ***	***ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ***
	Тернопільський національний педагогічний університет, вул. Максима Кривоноса, 2 м. Тернопіль, 46027, тел. (0352) 43-58-80, e-mail: info@tnpu.edu.ua, код ЄДРПОУ 02125544 (підпис)	(прізвище, ініціали) (серія, номер паспорта, ким і коли виданий) (підпис)

Додаток 2 (*зразок*)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»	**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**
Кер. під-ства _____(прізвище, ін-ли)	Ректор_____ проф. Буяк Б.Б.
М.П. «___» «_____» 2020 р.	М.П. «___» «_____» 2020 р.

ПРОГРАМА
підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти

Мета: забезпечити функціонування студентоцентричної інтегрованої моделі здобуття вищої освіти, встановлення рівноправного партнерства закладів освіти, роботодавців та здобувачів освіти з метою набуття ними досвіду практичного застосування компетентностей та їх адаптації в умовах професійної діяльності.

Завдання:

– сприяння усуненню значного розрив між навичками, якими володіють випускники вищих педагогічних закладів освіти, і потрібними компетентностями для досягнення цілей педагогічних закладів профільної загальної середньої освіти академічного і професійного спрямування, закладів професійно-технічної освіти, закладів фахової передвищої освіти, ЗВО І-ІІ рівнів акредитації та закладів післядипломної освіти;

– забезпечення освітньо-виробничого середовища, яке є засобом зближення з вимогами ринку праці та результатом синергії зусиль усіх зацікавлених та небайдужих, для отримання досвіду роботи, що є необхідною вимогою для працевлаштування;

– підвищення якості підготовки конкурентоздатних фахівців: мотивації до навчання та професійної діяльності; скорочення адаптаційного періоду випускників на роботі; формування готовності до самоосвіти та професійного самовдосконалення впродовж життя.

1. Організація діяльності з виконання освітньо-професійної програми «Середня освіта (біологія та здоров'я людини, хімія)»

1. Використання двох моделей щодо розподілу годин та узгодження змісту навчання на вибір студента магістратури: *інтегрованої* (кілька днів протягом тижня — навчання на факультеті, інша частина тижня – на робочому місці); *блочної* (години розподіляються між навчанням на факультеті та підприємством за блоками (здобуття освітнього рівня на факультеті здійснюється в канікулярний період школярів);.

2. Здобуття 28% кредитів (25 кредитів освітньої програми) під час навчання на робочому місці (зокрема, окремі модулі (теми) обов'язкових («Методика викладання

біологічних дисциплін», «Методика наукових досліджень», «Менеджмент в освіті», «Концепції сучасного природознавства», педагогічна та науково-педагогічна практики, виконання магістерської роботи) та вибіркових («Методика навчання хімічних дисциплін», «Педагогічні технології здоров'язбереження», «Здоров'язбережувальні технології у закладах освіти») навчальних дисциплін).

3. Зміщення акцентів у навчанні на організацію партнерської взаємодії в системі «студент дуальної форми — студент традиційної форми» та використання дослідницької технології навчання (професійна діяльність виступає засобом пізнання нового для формування інтегральних, загальних та фахових компетентностей).

4. Зарахування результатів самостійної навчально-пізнавальної діяльності на виробництві здійснюється за представленою програмою індивідуальної траєкторії навчання та візуалізованими підсумками її виконання.

5. Залучення до оцінювання результатів навчання роботодавця, вчителів-предметників.

2. Програмні компетентності, формуванню яких сприяє «виробнича» частина навчання

Інтегральна компетентність (ІК)	**ІК.** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми біологічних наук і їх викладання, що передбачає проведення досліджень й здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 2.** Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні біології та суміжних природничих наук та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. **ЗК 4.** Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності. **ЗК 5.** Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. **ЗК 7.** Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. **ЗК 8.** Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. **ЗК 9.** Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди. **ЗК 10.** Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій
Фахові компетентності (ФК)	**ФК 1**. Аналіз, систематизація та узагальнення результатів наукових досліджень у сфері природничої освіти та науки. **ФК 2.** Оцінка результатів наукових досліджень у сфері освіти загалом та природничої освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій. **ФК 3.** Проектування освітнього середовища, що забезпечує якість освітнього процесу з біології за рівнями національної

	рамки кваліфікацій. **ФК 4.** Створення методичного забезпечення навчального-виховного процесу за спеціальністю за ступенями. **ФК 5**. Створення просвітницьких програм популяризації біологічної освіти, науки та екологічної культури і культури здоров'я. **ФК 6**. Виконання типових завдань на первинних посадах за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія) 1 та 2 ступенів управлінського, інноваційного, науково-дослідницького характеру шляхом оволодіння: поглибленими фундаментальними спеціальними знаннями в галузі біології як у контексті навчання, так і професійної діяльності. **ФК 7.** Вирішення та прогнозування результатів складних спеціалізованих задач та практичних проблем у біологічній сфері, що пов'язані із застосуванням відповідних підходів, теорій, методів, технологій соціально-педагогічної діяльності шляхом оволодіння концептуальними знаннями в галузі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень. **ФК 8.** Здатність до вирішення складних задач і проблем у професійній діяльності, що вимагають досліджень та/або інновацій шляхом оволодіння уміннями здійснення дослідницької та інноваційної діяльності з метою розвитку нового знання і процедур, інтеграції набутих знань **ФК 9.** Вирішення комплексних проблем у галузі професійної та наукової діяльності, що вимагають глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики шляхом використання концептуальних та методологічних знань, у тому числі найбільш передових, в одній або декількох суміжних галузях науково-дослідницької та професійної діяльності. **ФК 10.** Спілкування в діалоговому режимі з суб'єктами навчальної діяльності, у професійному середовищі, науковою спільнотою та громадськістю в галузі своєї наукової та професійної діяльності. **ФК 11**. Володіння навичками публічного захисту та презентації своїх наукових та науково-методичних досліджень і розробок, концепцій. **ФК 12.** Використання професійних знання, умінь та навичок зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія) для розробки програм, добору методів і форм навчання, планування та організації навчально-виховних заходів (наукові, науково-методичні та навчальні семінари, конференції тощо) у процесі професійної діяльності. **ФК 13.** Використання професійних знань для розробки програм педагогічного дослідження та їх реалізації, підбору дослідницького інструментарію, інтерпретації та використанні даних, отриманих у результаті досліджень. **ФК 14.** Використання теоретичних знань і практичних навичок для аналізу навчально-виховних ситуацій, визначення і вирішення педагогічних завдань і проблем. **ФК 15.** Використання у професійній діяльності новітніх педагогічних технологій, самовдосконалення професійної майстерності та дотримання педагогічної етики. **ФК 16.** Розроблення засобів діагностики рівня сформованості

	результатів навчальної діяльності, визначення процедур та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти зі спеціальності.

3. Співвідношення компонентів освітньо-професійної програми спеціальності 014 «Середня освіта (біологія та здоров'я людини) та дуальної форми здобуття вищої освіти

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів		Форма підсумкового контролю
		ОПП	ДФЗО	
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Обов'язкові компоненти ОП				
ЗН 1.1	Менеджмент в освіті	3,0	1,5	Екзамен
ЗН 1.2	Філософія науки	3,0		Екзамен
ЗН 1.3	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці (тренінг)	3,0		Залік
ЗН 1.4	Методика наукових досліджень	3,0	1,5	Екзамен
ЗН 1.5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3,0		Екзамен
ПН 2.1	Психологія і педагогіка вищої школи	3,0		Екзамен
ПН 2.2	Методика навчання біологічних дисциплін	8,0	3,0	Екзамен
ПН 2.3	Досягнення і проблеми сучасної біології	3,0		Залік
ПН 2.4	Генетична та клітинна інженерія	3,0		Екзамен
ПН 2.5	Еволюція життя	3,0		Екзамен
ПН 2.6	Молекулярна генетика	3,0		Екзамен
ПН 2.7	Математичне моделювання, аналіз та статистичне виведення даних	3,0		Залік
ПН 2.8	Концепції сучасного природознавства	3,0	1,5	Залік
ПП 2.1	Педагогічна практика	6,0	5,0	Залік
ПП 2.2	Науково-педагогічна практика	9,0	5,0	Залік
ПП 2.3	Магістерська робота	6,0	4,0	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		**65,0**		
Вибіркові компоненти ОП				
ПВ 2.1	Екологічна фізіологія та біохімія	3,0		Залік
ПВ 2.2	Гомеостаз і його механізми			
ПВ 2.3	Популяційна біологія	3,0		Залік
ПВ 2.4	Екотоксикологія			
ПВ 2.5	Педагогічні технології здоров'язбереження	3,0	1,5	Залік
ПВ 2.6	Здоров'язбережувальні технології у закладах освіти			
ПВ 2.7	Основи цитоембріології квіткових рослин	3,0		Залік
ПВ 2.8	Прикладна ботаніка			
ПВ 2.9	Екологічний моніторинг	3,0		Залік
ПВ 2.10	Проблеми природокористування			
ПВ 2.11	Методика навчання хімічних дисциплін	6,0	3,0	Залік, екзамен

1	*2*	*3*		*4*
ПВ 2.12	Основи хімічної технології	4,0		Залік
ПВ 2.13	Фізико-хімічні методи дослідження			
ПВ 2.14	Високомолекулярні сполуки			

ПВ 2.15	Неорганічний та органічний синтез			
Загальний обсяг вибіркових компонент:		**25**		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП		**90**		

Завідувач кафедри загальної біології та
методики навчання природничих дисциплін проф. Грубінко В.В.

Додаток 3 (*зразок*)

ВИСНОВОК РОБОТОДАВЦЯ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДФЗО

Катеринчука Миколи Петровича, студента ТНПУ (група мБП-1, хіміко-біологічний факультет, освітня програма «Середня освіта (Біологія)», спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія), що відповідно до Тристороннього договору №22 від 1 вересня 2019 року був прийнятий на посаду **вчителя біології та хімії**

Керівник підприємства: **Чумак В.Б., директор ЗОШ І-ІІІ ст. № 24 м. Тернополя**
Відповідальний працівник підприємства: **Качур О.В., вчитель біології та хімії**
Термін навчання на робочому місці: **1 вересня 2019 р. – 31 грудня 2019 р.**

Відповідно до Тристороннього договору та Програми ДФЗО Катеринчук Микола Петрович працював на посаді вчителя біології та хімії і проводив упродовж першого семестру 2019–2020 н.р. уроки хімії (класи 8-А, 9-Б) та біології (клас 10-А,10-Б) з тижнем навантаженням 9 годин.

Програму навчання у кількості 22 кредитів виконав, зокрема

№ п/п	Компонент освітньої програми	Кількість кредитів	Резуль тати
1.	Методика навчання біологічних дисциплін	4	
2.	Методика наукових досліджень	1.5	
3.	Менеджмент в освіті	1,5	
4.	Концепції сучасного природознавства	1.5	
5.	Педагогічна практика	5	
6.	Науково-педагогічна практика	5	
7.	Методика навчання хімічних дисциплін	2	
8.	Педагогічні технології здоров’язбереження	1.5	
9.	Здоров’язбережувальні технології у закладах освіти		
	Загальна к-сть кредитів	22	

Загальний висновок

Запланований програмою ДФЗО обсяг навчання виконано повністю.

Зауваження (побажання, пропозиції):

Збільшити у цьому семестрі перелік навчальних дисциплін професійної підготовки, часткове вивчення яких перенесено на самостійне опрацювання під час професійної діяльності на робочому місці.

Керівник підприємства **Чумак В.Б.**
М.П.
Відповідальний працівник підприємства **Качур О.В.**